

REPUBLIEK
VAN
SUID-AFRIKA

REPUBLIC
OF
SOUTH AFRICA

Staatskoerant Government Gazette

Regulasiekoerant

No. 5393

Regulation Gazette

Vol. 351

PRETORIA, 14 SEPTEMBER 1994

No. 15976

GOEWERMENTSKENNISGEWING

SUID-AFRIKAANSE RESERWE BANK

No. R. 1583

14 September 1994

BANKWET, 1990
(WET NO. 94 VAN 1990)

AANWYSING VAN EFFEKTENMAKELAARS AS AGENTE WAT GEMAGTIG IS OM FONDSE TE VERPOEL VIR DOELEINDES VAN DIE BEWERKSTELLING VAN GELDLENINGSTRANSAKSIES

Kragtens subparagraph (ii) van die voorwaarde tot paragraaf (ff) van die woordomskrywing van "die bedryf van 'n bank" in artikel 1 van die Bankwet, 1990 (Wet No. 94 van 1990), wys ek, Christo Floris Wiese, Adjunkregister van Banke, hiermee enige effektemakelaar, soos omskryf in paragraaf 1 van die Bylae, aan as 'n agent wat, vir doeleindes van die bewerkstelling van 'n geldleningstransaksie tussen 'n uitlener en 'n bank as lener en onderhewig aan die voorwaardes wat in paragraaf 2 van die Bylae uiteengesit word, fondse wat deur 'n uitlener aan sodanige agent toevertrou is, mag verpoel met fondse wat deur ander uitleners aan sodanige agent toevertrou is.

C.F. WIESE,
Adjunkregister van Banke

BYLAE

Woordomskrywing

1. In hierdie Bylae beteken "die Wet" die Bankwet, 1990 (Wet No. 94 van 1990), en, tensy uit die samehang anders blyk, het 'n woord of uitdrukking waaraan in die Wet 'n betekenis geheg is daardie betekenis en -

"bank" sluit in 'n onderlinge bank soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Onderlinge Banke, 1993 (Wet No. 124 van 1993);

"effektebeurslisensie" beteken 'n lisensie wat kragtens artikel 9 van die Wet op Beheer van Effektebeurse uitgereik is;

"effektemakelaar" beteken 'n persoon wat 'n lid van die Johannesburgse Effektebeurs is en wat kragtens die JE-reëls gemagtig is om die bedryf van die koop en verkoop van effekte te onderneem ten behoeve van ander persone of vir sy eie rekening, of ten behoeve van ander persone en vir sy eie rekening;

"geldmakelarytransaksie" beteken 'n transaksie vir die bewerkstelling, onderhewig aan die bepalings van die Wet en enige ander Wet van die Parlement, van 'n geldleningstransaksie tussen 'n uitlener en 'n bank as lener deur bemiddeling van 'n effektemakelaar wat nie as 'n prinsipaal by die transaksie mag optree nie en vir doeleindeste van welke transaksie die fondse wat ingevolge die geldleningstransaksie uitgeleen staan te word deur die uitlener aan die effektemakelaar toevertrou word onderhewig aan 'n skriftelike agentskapskontrak wat wesenlik ten minste die inhoud van die Aanhangsel by hierdie Kennisgewing moet bevat, en in die vorm daarvan moet wees;

"JE" beteken die Johannesburgse Effektebeurs soos hierin omskryf;

"JE-reëls" beteken reëls van die Johannesburgse Effektebeurs gemaak kragtens artikel 12 van die Wet op Beheer van Effektebeurse;

"Johannesburgse Effektebeurs" beteken die instelling, met persele in die stad Johannesburg, wat die bedryf van 'n effektebeurs onderneem, onder daardie naam, kragtens 'n effektebeurslisensie toegestaan kragtens die Wet op Beheer van Effektebeurse;

"komitee", met betrekking tot die Johannesburgse Effektebeurs, beteken die komitee wat ingevolge die reëls van die Johannesburgse Effektebeurs verkieks is;

"die Regulasies" beteken die Regulasies aangaande Banke soos afgekondig by Goewermentskennisgewing No. R.2509 van 28 Desember 1993 en van tyd tot tyd gewysig;

"vaste deposito" beteken 'n nie-verhandelbare deposito by 'n instelling, gemaak vir 'n bepaalde tydperk en teen 'n bepaalde rentekoers;

"Wet op Beheer van Effektebeurse" beteken die Wet op Beheer van Effektebeurse, 1985 (Wet No. 1 van 1985).

Voorwaardes

2. Die opneem en verpoeling van fondse deur effektemakelaars ingevolge hierdie Kennisgewing is aan die volgende voorwaardes onderhewig :
- (1) Geen effektemakelaar sal 'n geldmakelarytransaksie aangaan sonder die vooraf verkreeë magtiging van die komitee van die JE, welke magtiging -
 - (a) op 'n jaarlikse grondslag verleen sal word, onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat voormalde komitee van tyd tot tyd mag bepaal; en
 - (b) te eniger tyd deur voormalde komitee hersien, gewysig of ingetrek kan word.
 - (2) 'n Effektemakelaar aan wie magtiging soos bedoel in subparagraaf (1) toegestaan is, moet te alle tye die JE-reëls, JE-voorskrifte en die besluite van die komitee van die JE, soos van tyd tot tyd vervang of gewysig, nakom in soverre sodanige reëls, voorskrifte en besluite nie met die bepalings van hierdie Kennisgewing of met dié van die Wet teenstrydig is nie.
 - (3) Geld vir doeleindes van 'n geldmakelarytransaksie mag deur 'n effektemakelaar opgeneem word slegs -
 - (a) nadat die agentskapskontrak, waarna in die woordomskrywing van "geldmakelarytransaksie" in paragraaf 1 verwys word, tussen die uitlener van die geld en die effektemakelaar deur albei partye tot die kontrak onderteken is; of
 - (b) in die geval waar die transaksie deur middel van faksimilee onderneem word, nadat 'n faksimileekopie van die oorspronklike agentskapskontrak, behoorlik deur die uitlener onderteken, deur die effektemakelaar onderteken is : Met dien verstande dat die oorspronklike agentskapskontrak, behoorlik deur die uitlener onderteken, aan die effektemakelaar verskaf moet word, en behoorlik deur hom onderteken moet word, binne 21 dae na opneem van die geld soos in hierdie subparagraaf bedoel.
 - (4) Die getekende oorspronklike agentskapskontrak moet deur die effektemakelaar gehou word, en 'n getekende afskrif daarvan moet aan die uitlener bestel word.
 - (5) In die geval waar die betrokke effektemakelaar -
 - (a) 'n natuurlike persoon is, moet die agentskapskontrak deur sodanige natuurlike persoon onderteken word;

- (b) 'n natuurlike persoon in vennootskap met een of meer ander effektemakelaars is, moet die agentskapskontrak deur 'n vennoot van sodanige vennootskap onderteken word;
- (c) 'n maatskappy is, moet die agentskapskontrak deur 'n direkteur van sodanige maatskappy onderteken word,
- en die naam van die persoon(persone) wat gemagtig is om van tyd tot tyd sodanige agentskapskontrakte te onderteken, moet aan die Direkteur Toesig van die JE meegedeel word.
- (6) 'n Effektemakelaar wat geldmakelarytransaksies onderneem, moet -
- (a) fondse wat ingevolge hierdie Kennisgewing verpoel is in of 'n daggeld- of 'n vaste depositorekening by 'n bank deponeer;
- (b) 'n aparte bankrekening vir alle en uitsluitlik vir geldmakelarytransaksies bedryf, welke rekening -
- (i) daagliks met bankstate gerekonsilieer moet word;
 - (ii) daagliks op nul gebring moet word, dit wil sê, oorskotfondse moet outomaties aan die einde van die dag na 'n uitlener-daggeldrekening oorgeplaas word;
- (c) maandeliks aan uitleners 'n staat bestel wat op die "Broker Deal Accounting"-stelsel (hierna die BDA-stelsel genoem) geproduseer is en wat ten opsigte van die vorige maand die volgende weergee -
- (i) bedrae belê en onttrek;
 - (ii) die datums en termyne van beleggings, met inbegrip van rentekoerse en betalingsbesonderhede;
 - (iii) die naam van die bank waarmee die geldleningstransaksie aangegaan is;
 - (iv) die aard van enige bates wat namens die uitlener in veilige bewaring gehou word en die plek waar die bates gehou word; en
 - (v) 'n verklaring ten effekte dat billike en redelike vergoeding gehef is, of andersins die werklike vergoeding wat deur die agent van die

uitlener gehef is, uitgedruk of -

(aa) as die werklike randbedrag; of

(bb) as 'n persentasie;

(d) nienteenstaande die bepalings van subparagraaf (6)(c), in daardie gevalle waar -

(i) die rekening by 'n bank in die naam van die uitlener geopen word; en

(ii) die bank maandeliks terugwerkend rekenings direk aan die uitlener versend en sodanige rekening, *mutatis mutandis*, die besonderhede bepaal in subparagraaf (6)(c)(i), (ii), (iii) en (iv) weergee; en

(iii) die kapitaal van die uitlener se geldleningstransaksie gedurende die vorige maand by dieselfde bank gehou is,

hoef die BDA-stelselstaat waarna in subparagraaf (6)(c) verwys word slegs die volgende weer te gee -

(aa) die uitlener se sluitingsaldo by die bank soos op die datum van daardie staat;

(bb) 'n verklaring ten effekte dat die belegging vir die duur van daardie maand by die bank gehou is;

(cc) 'n verklaring dat die inligting wat kragtens subparagraaf (6)(c)(i), (ii), (iii) and (iv) vereis word deur die bank direk aan die uitlener gestuur sal word; en

(dd) die inligting vereis in subparagraaf (6)(c)(v).

(7) 'n Effektemakelaar wat geldmakelarytransaksies onderneem, moet die Direkteur Toesig van die JE voorsien van -

(a) 'n lys van uitlenerkodes en van enige veranderings aan sodanige lys;

(b) 'n daaglikse verslag wat uitlenertoewysings met banksaldo's laat klop en 'n verslag van teruggedateerde toewysings; en

- (c) in die geval van die likwidasie van 'n bank of waar 'n bank onder kuratele geplaas is, 'n lys van uitlenerdeposito's by sodanige bank sodra kennisgewing van die likwidasie of kuratele ontvang word.
- (8) 'n Effektemakelaar wat geldmakelarytransaksies onderneem, moet -
- (a) in die geval waar 'n makelaarsfirma 'n onafhanklike rekenaarstelsel gebruik, op 'n daaglikse grondslag besonderhede van rekonsiliasies van ongepaarde en ongeïdentifiseerde deposito's en/of toewysings aan die BDA-stelsel rapporteer;
 - (b) 'n uitlener nie toelaat om 'n vaste deposito vroegtydig sonder die skriftelike toestemming van die bank waarby 'n deposito geplaas is, te onttrek nie en mag nie een uitlener se vaste deposito met dié van 'n ander vervang ten einde vroe aflossing te vergemaklik nie;
 - (c) die termyn van die deposito by die bank met die termyn wat aan die uitlener verleen is, laat strook;
 - (d) verseker dat alle transaksies ten behoeve van uitleners, met inbegrip van die latere beweging van deposito's tussen banke, skriftelik, deur of die bank of die effektemakelaar, direk aan sodanige uitlener bevestig word tensy die effektemakelaar in die agentskapskontrak waarna in die woordomskrywing van "geldmakelarytransaksie" in paragraaf 1 verwys word, opdrag gegee is om dit nie te doen nie;
 - (e) verseker dat alle transaksies met 'n bank deur die effektemakelaar aan die bank bevestig word, in welke bevestiging gespesifieer moet word dat die effektemakelaar as agent ten behoeve van die uitlener optree;
 - (f) 'n register, in 'n vorm soos deur die komitee voorgeskryf, hou van alle agentskapskontrakte deur hom ingevolge die bepalings van hierdie Bylae aangegaan;
 - (g) bates, wat depositosertifikate, kwitansies en ander titeldokumente toegewys aan en geïdentifiseer as synde die besit van 'n uitlener insluit, deponeer in 'n veilige bewaringsrekening by 'n bank ooreenkomstig die bepalings van die JE-reëlnommers 5.260, 5.270.4, 5.270.8 and 5.270.9 *mutatis mutandis* in die geval van bates wat nie effekte is nie;
 - (h) 'n veilige bewaringsgrootboek in stand hou van die bates wat van tyd tot tyd ingevolge item (g) hierbo gehou word, in welke grootboek volledige

besonderhede van enige verandering in die bates wat ten behoeve van 'n uitlener gehou word onverwyld te boek gestel moet word;

- (i) maandeliks die bates met die veilige bewaringsgrootboek en die rekords van die bank balanseer en, as bewys dat die bates aldus gebalanseer is, die Direkteur Toesig van die JE van 'n behoorlik getekende sertifikaat te dien effekte voorsien, welke sertifikaat teen die laaste werksdag van die week wat volg op die BDA-maandeinde waarop die sertifikaat betrekking het by die komitee ingedien moet word.

(9) Die sertifikaat waarna in subparagraph (8)(i) verwys word, moet onderteken word, in die geval waar die effektemakelaar -

(a) 'n natuurlike persoon is, deur daardie persoon en deur 'n senior beampete van daardie persoon;

(b) 'n natuurlike persoon in vennootskap met een of meer ander effektemakelaars is, deur enige twee vennote of deur enige vennoot en deur 'n senior beampete van sodanige vennootskap;

(c) 'n maatskappy is, deur enige twee persone of deur enige direkteur en deur 'n senior beampete van sodanige maatskappy :

Met dien verstande dat, niteenstaande die bepalings van hierdie subparagraph, die sertifikaat deur sodanige ander persone as wat die komitee op 'n jaarlikse grondslag mag goedkeur, onderteken mag word.

(10) Elke tjek of elektroniese fondsoorplasing wat uit 'n geldmakelarytransaksie voortspruit, enige brieve vanaf die effektemakelaar aan banke wat bewegings van deposito's tussen banke bevestig en enige versoek vir die onttrekking van gelde uit 'n bank moet deur die effektemakelaar onderteken word.

(11) Die bepalings van subparagraph (9) sal *mutatis mutandis* ten opsigte van die magtiging om dokumente ter nakoming van die bepalings van subparagraph (10) te onderteken van toepassing wees.

(12) 'n Effektemakelaar wat sy geldmakelarytransaksies deur middel van 'n onafhanklike rekenaarstelsel te boek stel, moet verseker -

- (a) dat die hele stelsel ten minste een keer daagliks gerugsteun word;
- (b) dat rugsteundiskette veilig by 'n ander perseel bewaar word.

**VORM VAN AGENTSKAPSOOREENKOMS
MET BETREKKING TOT 'N GELDMAKELARYTRANSAKSIE**

wat die minimum vereistes bevat van die komitee en die Bankwet, 1990, soos gewysig, waarby bykomende voorwaardes soos tussen die uitlener en die makelaarsfirma ooreengekom, gevoeg kan word mits sulke bykomende voorwaardes nie aan vermelde minimum vereistes afbreuk doen nie

tussen

.....
("Uitlener")

en

.....
("Agent")

Woordomskrywing

In hierdie ooreenkoms: -

- 1.1 sluit woorde wat een geslag veronderstel die ander geslag in;
- 1.2 sluit die enkelvoud die meervoud in en andersom;
- 1.3 beteken "agent" 'n effektemakelaar wat geldmakelarytransaksies kontrakteer;
- 1.4 beteken "bank" -
 - (a) enige instelling wat kragtens die Bankwet, 1990 (Wet No. 94 van 1990 - hierna "die Bankwet" genoem) geregistreer is; of
 - (b) enige onderlinge bank wat kragtens die Wet op Onderlinge Banke, 1993 (Wet No. 124 van 1993), geregistreer is;
- 1.5 beteken "komitee", met betrekking tot die Johannesburgse Effektebeurs, die komitee wat ingevolge die reëls van die Johannesburgse Effektebeurs verkies is;
- 1.6 beteken "geldmakelarytransaksie" die bewerkstelliging, onderhewig aan die bepalings van paragraaf (ff) van die woordomskrywing van "die bedryf van 'n bank" in artikel 1 van die Bankwet, van 'n geldleningstransaksie direk tussen 'n uitlener en 'n bank as lener-
 - (a) deur die bemiddeling van 'n effektemakelaar wat nie as prinsipaal by die transaksie optree nie;
 - (b) waar die fondse wat ingevolge die geldleningstransaksie uitgeleen staan te word deur die Uitlener aan die effektemakelaar toevertrou word onderhewig aan 'n skriftelike agentskapskontrak wat wesentlik ten minste die inhoud van hierdie Ooreenkoms moet bevat, en in die vorm daarvan moet wees;

- (c) die latere verpoeling van die fondse wat deur sodanige uitlener aan sodanige effektemakelaar toevertrou is met fondse wat aan sodanige effektemakelaar deur ander uitleners toevertrou is; en
 - (d) die deponering van sodanige verpoelde fondse in of 'n daggeld- of 'n vaste depositorekening by 'n bank;
 - (e) ooreenkomstig, en onderhewig aan, bepalings by wyse van Kennisgewing in die *Staatskoerant* afgekondig;
- 1.7 tensy uit die samehang anders blyk, het woorde en uitdrukings wat in die Wet op die Beheer van Effektebeurse, 1985 ("die Wet"), soos gewysig, die Reëls ("Reëls") van die Johannesburgse Effektebeurs ("JE") en die Bankwet omskryf is die betekenis wat daarin aan hulle toegeskryf is, en verwante uitdrukings moet dienooreenkomstig vertolk word.

Aanstelling van Agent

Die Uitlener stel hiermee die Agent aan as die Uitlener se agent met die volmag om ten behoeve van die Uitlener geldmakelarytransaksies aan te gaan.

Erkenning en Ondernemings deur die Agent

3.1 Die Agent erken dat:

- 3.1.1 hierdie kontrak te eniger tyd beëindig mag word by kantoorschuiting op die dag van ontvangs van 'n kennisgewing wat deur die Uitlener aan die Agent bestel of deur die Agent aan die Uitlener bestel is, en die Agent moet onverwyld alle banke waarmee die Agent ten behoeve van die Uitlener kontrakte aangegaan het, meedeel welke kontrakte nog uitstaande is;
- 3.1.2 hierdie kontrak word *ipso facto* in enige van die volgende gevalle beëindig:
 - 3.1.2.1 by die dood van die Uitlener of die Agent;
 - 3.1.2.2 by die sekwestrasie, voorlopig of finaal, van die boedel van die Agent indien 'n natuurlike persoon of 'n vennootskap van natuurlike persone;
 - 3.1.2.3 by die ontbinding, om ander redes, van 'n vennootskap wat die Agent is met dien verstande dat indien, na ontbinding, die besigheid van die Agent voortgesit word deur 'n nuwe vennootskap bestaande uit *inter alia* nie minder as 50 persent van die vennote van die ontbinde vennootskap, hierdie subklousule nie van toepassing sal wees nie;

- 3.1.2.4 in die geval waar die agent 'n korporasie is, met die toestaan van 'n voorlopige of finale bevel van likwidasie van die korporasie;
 - 3.1.2.5 indien die Agent ingevolge die bepalings van Artikel 8 van die Reëls 'n wanbetaler word.
- 3.2** In die geval waar die kontrak beëindig word om enige van die redes wat in 3.1.1 of 3.1.2 (buiten by die dood van die Uitlener) uiteengesit is, is die komitee daarop geregtig om ten aansien van die geldmakelarytransaksie wat deur die Agent bewerkstellig en steeds uitstaande is sodanige bepalings van die Reëls as wat die komitee redelik of wenslik mag ag, streng tot die geldmakelarytransaksies van die Agent beperk, toe te pas.
- 3.3** Die Agent onderneem:
- 3.3.1** om te all tye met uiterste goeder trou teenoor die Uitlener op te tree.
 - 3.3.2** maandeliks, terugwerkend, aan die Uitlener 'n staat te bestel of te laat bestel wat, ten opsigte van die vorige maand, die volgende weergee:
 - 3.3.2.1** bedrae belê en onttrek;
 - 3.3.2.2** die datums en termyne van beleggings, met inbegrip van rentekoerse en betalingsbesonderhede;
 - 3.3.2.3** die naam van die bank waarmee die geldleningstransaksie aangegaan is;
 - 3.3.2.4** die aard van enige bates wat namens die Uitlener in veilige bewaring gehou word en die plek waar die bates gehou word; en
 - 3.3.2.5**** die vergoeding wat deur die Agent van die Uitlener gehef is, in vorm van of die werklike randbedrag of die persentasie;
 - of
 - dat billike en redelike vergoeding gehef is; - 3.3.3** om, in 'n daggeldrekening by 'n bank, enige gelde van die Uitlener wat deur die Agent gehou word en nie ingevolge hiervan ten tye van kantoor sluiting van die Agent se bank vir die Uitlener verbind is nie, te deponeer.

** *Die vorm van die agentskapsooreenkoms wat die Agent besluit om aan die Uitlener voor te lê, behoort slegs daardie weergawe van 3.3.2.5 bevat wat die Agent in die Agentskapsooreenkoms wil insluit.*

3.4 Andersins, waar die instelling direk aan die Uitlener 'n staat sal stuur, hoef die staat waarna in 3.3.2 verwys word slegs die volgende weer te gee -

3.4.1 die Uitlener se sluitingsaldo by die instelling soos op die datum van daardie staat;

3.4.2 'n verklaring ten effekte dat die belegging vir die duur van daardie maand by die instelling gehou is; en

3.4.3 'n verklaring dat die instelling die inligting wat kragtens 3.3.2.1 tot 3.3.2.5. vereis word direk aan die Uitlener sal stuur.

4. Erkenning en Ondernemings deur die Uitlener

4.1 Die Uitlener erken dat:

4.1.1 die Agent as sy agent optree;

4.1.2 hy, behalwe insoverre hy regtens 'n verhaalsreg teen die Agent mag hê, alle risiko's verbonde aan die administrasie deur die Agent van die fondse wat aan hom deur die Uitlener toevertrou is, asook die verantwoordelikheid om te verseker dat die Agent uitvoering gee aan sy opdragte soos in hierdie agentskapsooreenkoms te boek gestel en enige wysigings daarvan soos skriftelik deur die partye hierby aangegaan, aanvaar;

4.1.3 nog die JE nog die Agent sal hoegenaamd vir enige verpligtings van die bank waarmee die Agent 'n geldmakelarytransaksie ten behoeve van die Uitlener aangegaan het, aanspreeklik gehou word; en

4.1.4 hy bewus daarvan is dat die Agent, vir doeleindes van 'n geldmakelarytransaksie alleenlik, die Uitlener se fondse met die fondse van ander Uitleners wat deur die Agent verteenwoordig word, mag verpoel.

4.2 Die Uitlener onderneem dat:

4.2.1 sonder die vooraf verkreë skriftelike toestemming van die bank waarmee die Agent 'n geldmakelarytransaksie aangegaan het, die Uitlener nie 'n vaste deposito aan sodanige bank voor die verstryking van die vaste tydperk of finale datum wat in die deposito gespesifieer is, sal onttrek nie;

4.2.2 benewens die Agent se onderneming ingevolge 3.3.2, *hy vereis/hy nie vereis dat die Agent hom onverwyld skriftelik in kennis moet stel *nie van die aangaan met hom van 'n geldmakelarytransaksie en enige veranderings aan onderstaande besonderhede in die geldmakelarytransaksies wat die Agent ten behoeve van die Uitlener aangegaan het, naamlik -

**

4.2.2.1 'n verandering van die bank waaraan die Uitlener se geld geleen is

4.2.2.2 'n verandering in die rentekoers wat deur die bank as lener van die Uitlener se lening betaalbaar is

4.2.2.3 besonderhede van deposito's en onttrekkings deur die Agent ten behoeve van die Uitlener gemaak;

*(Nota: skrap wat nie van toepassing is nie)

**(Nota: merk die verandering waarvan die Uitlener in kennis gestel moet word)

4.2.3 hy alle state wat ingevolge 3.3.2 hierbo aan hom gelewer moet word, sorgvuldig sal deurlees en sal oorweeg en dat hy die Agent onverwyld skriftelik in kennis sal stel van enige geldmakelarytransaksie waarvan hy wil onttrek of wat hy beëindig wil hê sodra die Agent regtens sodanige onttrekking of beëindiging kan teweegbring; en

4.2.4 hy die Agent onverwyld skriftelik in kennis sal stel indien daar enigiets in enige stelling is waarna in 4.2.3. verwys word wat hy nie verstaan nie of wat hy teen foutief is en voorts die Agent dienooreenkomsdig in kennis sal stel indien hy in enige maand nie 'n staat voor of op die 15de dag van die maand ontvang nie ten einde die Agent in staat te stel om lewering van die vermiste staat aan hom te verseker. Indien die Uitlener nie 'n bevredigende verduideliking in antwoord op die Uitlener se kennisgewing aan die Agent, soos bovermeld, van die Agent ontvang nie, moet die Uitlener binne 'n redelike tydperk die Hoofbestuurder (Administrasie) van die JE van sodanige gebrek aan 'n bevredigende verduideliking in kennis stel en terselfdertyd aan die Hoofbestuurder (Administrasie) van die JE 'n afskrif van die tersaaklike verduidelikings en korrespondensie lewer.

5. Vergoeding van Agent

As vergoeding vir die dienste wat ingevolge hierdie kontrak deur die Agent aan die Uitlener gelewer staan te word, sal die Uitlener aan die Agent of:

5.1 die bedrag bereken ooreenkomsdig die bylae gemerk "A" wat hierby aangeheg is, betaal; of

- 5.2 by gebrek aan sodanige bylae of ander skriftelike ooreenkoms tussen die partye, 'n billike en redelike vergoeding betaal.

6. **Domicilium Citandi et Executandi**

- 6.1 Elkeen van die partye hierby kies *domicilium citandi et executandi* vir doeleindes van hierdie kontrak en waar alle kennisgewings en prosesse bestel kan word as volg:

Uitlener:

Adres:

Telefaksnr.:

Telefoonnr.:

Agent:

Adres:

Telefaksnr.:

Telefoonnr.:

- 6.2

Elkeen van die partye hierby mag enige van bostaande besonderhede deur skriftelike kennisgewing aan die ander gelewer, verander.

7. **Volledige Kontrak**

Hierdie dokument bevat die volle memorandum van die agentskapsoorenkoms tussen die partye. Geen waarborg, voorwendsel of term wat nie hierin bevat is nie, sal vir die partye bindend wees nie. Geen verandering, wysiging of iets dergeliks of konsensuele intrekking van hierdie ooreenkoms sal bindend wees tensy op skrif gestel en deur of ten behoeve van die partye geteken nie.

Gedateer te hierdie dag van 199

As getuies:

..... Uitlener

1.

2.

Gedateer te hierdie dag van 199

As getuies:

..... Agent

1.

2.

BELANGRIK!!

Plasing van tale: *Staatskoerante*

1. Hiermee word bekendgemaak dat die omruil van tale in die *Staatskoerant* jaarliks geskied met die eerste uitgawe in Oktober.
2. Vir die tydperk 1 Oktober 1994 tot 30 September 1995 word Afrikaans EERSTE geplaas.
3. Hierdie reëling is in ooreenstemming met dié van die Parlement waarby koerante met Wette ens. die taalvolgorde deugaans behou vir die duur van die sitting.
4. *Dit word dus van u, as adverteerde, verwag om u kopie met bovenoemde reëling te laat strook om onnodige omskakeling en stylredigering in ooreenstemming te bring.*

—oOo—

IMPORTANT!!

Placing of languages: *Government Gazettes*

1. Notice is hereby given that the interchange of languages in the *Government Gazette* will be effected annually from the first issue in October.
2. For the period 1 October 1994 to 30 September 1995, Afrikaans is to be placed FIRST.
3. This arrangement is in conformity with Gazettes containing Act of Parliament etc. where the language sequence remains constant throughout the sitting of Parliament.
4. *It is therefore expected of you, the advertiser, to see that your copy is in accordance with the above-mentioned arrangement in order to avoid unnecessary style changes and editing to correspond with the correct style.*

No.

*Bladsy Koerant
No. No.*

INHOUD

GOEWERMENTSKENNISGEWING

Suid-Afrikaanse Reserwebank**Goewermentskennisgewing**

R. 1583 Bankwet (94/1990): Aanwysing van effektemakelaars as agente wat gemagtig is om fondse te verpoel vir doeleindes van die bewerkstelling van geldleningtransaksies

1 15976

CONTENTS

No.	Page	Gazette No.
GOVERNMENT NOTICE		
South African Reserve Bank		
<i>Government Notice</i>		
R. 1583 Banks Act (94/1990): Designation of stockbrokers as agents authorized to pool funds for the purposes of the effecting of money-lending transactions	1	15976

BELANGRIK!!

Plasing van tale: *Staatskoerante*

1. Hiermee word bekendgemaak dat die omruil van tale in die *Staatskoerant* jaarliks geskied met die eerste uitgawe in Oktober.
2. Vir die tydperk 1 Oktober 1994 tot 30 September 1995 word Afrikaans EERSTE geplaas.
3. Hierdie reëling is in ooreenstemming met dié van die Parlement waarby koerante met Wette ens. die taalvolgorde deugaans behou vir die duur van die sitting.
4. *Dit word dus van u, as adverteerde, verwag om u kopie met bovenoemde reëling te laat strook om onnodige omskakeling en stylredigering in ooreenstemming te bring.*

—oo—

IMPORTANT!!

Placing of languages: *Government Gazettes*

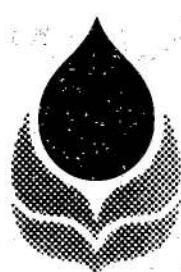
1. Notice is hereby given that the interchange of languages in the *Government Gazette* will be effected annually from the first issue in October.
2. For the period 1 October 1994 to 30 September 1995, Afrikaans is to be placed FIRST.
3. This arrangement is in conformity with Gazettes containing Act of Parliament etc. where the language sequence remains constant throughout the sitting of Parliament.
4. *It is therefore expected of you, the advertiser, to see that your copy is in accordance with the above-mentioned arrangement in order to avoid unnecessary style changes and editing to correspond with the correct style.*

Werk mooi daarmee

Ons leef daarvan

water is kosbaar

Use it

Don't abuse it

water is for everybody

Lender:
Address:

Telefax No.:

Telephone No.:

Agent:

Address:

Telefax No.:

Telephone No.:

6.2 Either party hereto may change any of the above details by written notice delivered to the other.

7. Whole Contract

This document contains the sole memorandum of the agreement of agency between the parties. No warranty, representation or term not contained herein shall be binding on the parties. No modification, amendment or the like or consensual cancellation of this agreement shall be binding unless reduced to writing and signed by or on behalf of the parties.

Dated at this day of 199

As witnesses:

Lender

1.

.....

2.

.....

Dated at this day of 199

As witnesses:

Agent

1.

.....

2.

.....

4.2.2.3 details of deposits and withdrawals made by the Agent on behalf of the Lender;

*(Note: delete whichever is not applicable)

**(Note: tick the variation of which the Lender requires to be notified)

4.2.3 he will carefully peruse and consider all statements to be rendered to him pursuant to 3.3.2 above and shall forthwith advise the Agent, in writing, of any money-brokering transaction that he wishes to have withdrawn or terminated as soon as the Agent may lawfully procure such withdrawal or termination; and

4.2.4 he will forthwith notify the Agent in writing if there is anything contained in any statement referred to in 4.2.3 that he does not understand, or which he believes is incorrect and, furthermore, will likewise notify the Agent if he does not receive a statement in any month by not later than the 15th day of the month to enable the Agent to ensure delivery to him of the missing statement. If the Lender does not receive a satisfactory explanation from the Agent in reply to the Lender's notification to the Agent, as aforesaid, the Lender shall within a reasonable time advise the General Manager (Administration) of the JSE of such lack of satisfaction and shall at the same time deliver, to the General Manager (Administration) of the JSE, a copy of the relevant statements and correspondence.

5. Remuneration of Agent

In consideration of the services to be rendered by the Agent to the Lender pursuant to this contract, the Lender shall pay to the Agent either:

- 5.1** the amount calculated in accordance with the schedule marked "A" attached hereto; or
- 5.2** failing any such schedule or other agreement in writing between the parties, a fair and reasonable remuneration.

6. Domicilium Citandi et Executandi

- 6.1** Each of the parties hereto chooses *domicilium citandi et executandi* for the purposes of this contract and at which all notices and processes may be served as follows:

- 3.4.3 a declaration that the institution will be sending, directly to the Lender, the information required under 3.3.2.1 to 3.3.2.5.

4. Acknowledgements and Undertakings by the Lender

- 4.1 The Lender acknowledges that:

- 4.1.1 the Agent is acting as his agent;
- 4.1.2 he assumes, except in so far as he may in law have a right of recovery against the Agent, all risks connected with the administration by the Agent of the funds entrusted to him by the Lender, as well as the responsibility to ensure that the Agent executes his instructions as recorded in this contract of agency and any amendments thereto concluded in writing by the parties hereto;
- 4.1.3 neither the JSE nor the Agent shall be liable in any way for any of the obligations of the bank with which the Agent has concluded a money-brokering transaction on behalf of the Lender; and
- 4.1.4 he is aware that the Agent, for the purposes of a money-brokering transaction only, may pool the Lender's funds with the funds of other Lenders represented by the Agent.

- 4.2 The Lender undertakes that:

- 4.2.1 without the prior written consent of the bank with which the Agent has concluded a money-brokering transaction, the Lender will not withdraw a fixed deposit from such bank before the expiry of the fixed period or final date specified in the deposit;
- 4.2.2 in addition to the Agent's undertaking in terms of 3.3.2, he *requires/does not require the Agent to notify him forthwith, in writing, of the conclusion with him of a money-brokering transaction and any changes in the undermentioned details in money-brokering transactions that the Agent has effected on the Lender's behalf, namely -

- 4.2.2.1 a variation in the bank to which the Lender's money has been loaned

- 4.2.2.2 a variation in the rate of interest payable by the bank as borrower of the Lender's loan

3.2 In the event of the contract terminating on any of the grounds set out in 3.1.1 or 3.1.2 (other than the death of the Lender), the committee shall be entitled to apply to the money-brokering transaction effected by the Agent and still outstanding such of the provisions of the Rules as the committee may consider reasonable or desirable, strictly limited to the money-brokering transactions of the Agent.

3.3 The Agent undertakes:

- 3.3.1** at all times to act with the utmost good faith towards the Lender;
 - 3.3.2** monthly, in arrear, to deliver, or cause to be delivered, to the Lender a statement reflecting, in respect of the preceding month-
 - 3.3.2.1** amounts invested and withdrawn;
 - 3.3.2.2** the dates and terms of investments, including interest rates and payment details;
 - 3.3.2.3** the name of the bank with which the money-brokering transaction was concluded;
 - 3.3.2.4** the nature of any assets held in safe custody for the Lender and the place at which the assets are held; and
 - 3.3.2.5**** the remuneration charged by the Agent, in the form of either the actual rand amount or the percentage, to the Lender;
- or
- that a fair and reasonable remuneration has been charged;

- 3.3.3** to deposit, to a call account with a bank, any moneys of the Lender held by the Agent and not committed for the Lender in terms hereof at the time of the close of trade of the Agent's bank.

** *The form of the agency agreement that the Agent decides to submit to the Lender should contain only that version of 3.3.2.5 that the Agent desires to have included in the Agreement of Agency.*

- 3.4** Alternatively, where the institution will send a statement directly to the Lender, the statement referred to in 3.3.2 need reflect only -
- 3.4.1** the Lender's closing balance with the institution as at the date of that statement;
 - 3.4.2** a declaration to the effect that the investment had been with the institution throughout that month; and

- (c) the subsequent pooling of the funds entrusted by such a lender to such a stockbroker with funds entrusted to such a stockbroker by other lenders; and
 - (d) the depositing of such pooled funds in either a call or a fixed deposit account with a bank;
 - (e) in accordance with, and subject to, conditions published by Notice in the *Government Gazette*;
- 1.7 unless the context otherwise requires, words and expressions defined in the Stock Exchanges Control Act, 1985 ("the Act"), as amended, the Rules ("Rules") of the Johannesburg Stock Exchange ("JSE") and the Banks Act shall bear the meanings assigned to them therein, and cognate expressions shall be interpreted accordingly.

Appointment of Agent

The Lender hereby appoints the Agent as the Lender's agent with the authority on behalf of the Lender to enter into money-brokering transactions.

Acknowledgements and Undertakings by the Agent

- 3.1 The Agent acknowledges that:
- 3.1.1 this contract may be terminated at any time at the close of business on the day of receipt of written notice delivered to the Agent by the Lender or by the Agent to the Lender, and the Agent shall forthwith notify all banks with which the Agent has contracted on behalf of the Lender which contracts are still outstanding;
 - 3.1.2 this contract shall *ipso facto* terminate in any of the following events:
 - 3.1.2.1 the death of the Lender or the Agent;
 - 3.1.2.2 the sequestration, provisionally or finally, of the estate of the Agent if a natural person or a partnership of natural persons;
 - 3.1.2.3 the dissolution, for other causes, of a partnership that is the Agent provided that if, after dissolution, the business of the Agent is continued by a new partnership consisting of *inter alia* not less than 50 per cent of the partners of the dissolved partnership, this subclause shall not apply;
 - 3.1.2.4 in the case of the agent being a corporation, on the granting of a provisional or final order of winding up of the corporation;
 - 3.1.2.5 the Agent becoming a defaulter in accordance with the provisions of Section 8 of the Rules.

**FORM OF AGREEMENT OF AGENCY
PERTAINING TO A MONEY-BROKING TRANSACTION**

containing the minimum requirements of the committee and the Banks Act, 1990, as amended, to which may be added additional terms agreed to between the lender and the broking firm provided such additional terms do not detract from the said minimum requirements

between

.....
.....
.....
("Lender")

and

.....
.....
("Agent")

Definitions

In this agreement: -

- 1.1 words importing one gender shall include the other gender;
- 1.2 the singular number shall include the plural and *vice versa*;
- 1.3 "agent" means a stockbroker that contracts money-broking transactions;
- 1.4 "bank" means -
 - (a) any institution registered in terms of the Banks Act, 1990 (Act No. 94 of 1990 - hereinafter referred to as "the Banks Act"); or
 - (b) any mutual bank registered in terms of the Mutual Banks Act, 1993 (Act No. 124 of 1993);
- 1.5 "committee", in relation to the Johannesburg Stock Exchange, means the committee elected in terms of the rules of the Johannesburg Stock Exchange;
- 1.6 "money-broking transaction" means the effecting, subject to the provisions of paragraph (ff) of the definition of "the business of a bank" in section 1 of the Banks Act, of a money-lending transaction directly between a lender and a bank as borrower -
 - (a) through the intermediation of a stockbroker that does not act as a principal to the transaction;
 - (b) in which the funds to be lent in terms of the money-lending transaction are entrusted by the Lender to the stockbroker subject to a written contract of agency that shall contain at least the substance, and be in the form, of this Agreement;

- (9) The certificate referred to in subparagraph (8)(i) shall be signed, in the event of the stockbroker being -
- (a) a natural person, by that person and by a senior official of such person;
 - (b) a natural person in partnership with one or more other stockbrokers, by any two partners or by any partner and by a senior official of such a partnership;
 - (c) a company, by any two directors or by any director and by a senior official of such a company :

Provided that, notwithstanding the provisions of this subparagraph, the certificate may be signed by such other persons as the committee may approve on an annual basis.

- (10) Every cheque or electronic funds transfer arising out of a money-brokering transaction, any letters from the stockbroker to banks confirming movements of deposits between banks and any requests for the withdrawal of monies from a bank shall be signed by the stockbroker.
- (11) The provisions of subparagraph (9) shall apply *mutatis mutandis* in respect of the authority to sign documents in compliance with the provisions of subparagraph (10).
- (12) A stockbroker that records his money-brokering transactions through the medium of an independent computerised system shall ensure -
- (a) that the entire system is backed-up at least once daily;
 - (b) that back-up discs are securely stored at other premises.

- (a) in the case of a broking firm using an independent computer system, report to the BDA system, on a daily basis, details of reconciliations of unmatched and unidentified deposits and/or allocations;
- (b) not permit a lender to withdraw a fixed deposit prematurely without the written agreement of the bank with which the deposit is placed, and shall not substitute one lender's fixed deposit for another's in order to facilitate early redemption;
- (c) match the term of the deposit with the bank to the term granted to the lender;
- (d) ensure that all deals on behalf of lenders, including subsequent movements of deposits between banks, are confirmed in writing, by either the bank or the stockbroker, directly to such lender unless the stockbroker has been instructed not to do so in the contract of agency referred to in the definition of "money-broking transaction" in paragraph 1;
- (e) ensure that all deals with a bank are confirmed by the stockbroker to the bank, such confirmation specifying that the stockbroker is acting as an agent on behalf of a lender;
- (f) keep a register, in a form prescribed by the committee, of all contracts of agency entered into by him in compliance with the provisions of this Schedule;
- (g) deposit assets, which shall include certificates of deposit, receipts or other documents of title allocated to and identified as belonging to a lender, in a safe-custody account with a bank in terms of the provisions of the JSE rule numbers 5.260, 5.270.4, 5.270.8 and 5.270.9 *mutatis mutandis* in the case of assets that are not securities;
- (h) maintain a safe-custody ledger of the assets that are being held from time to time in terms of item (g) above, in which ledger full details of any change in the assets held on behalf of a lender shall be recorded forthwith;
- (i) balance the assets monthly with the safe-custody ledger and the records of the bank and, as evidence that the assets have been so balanced, furnish the Director Surveillance of the JSE with a duly signed certificate to that effect, which certificate shall be lodged with the committee by the last working day of the week following the BDA month-end to which the certificate relates.

(bb) as a percentage;

- (d) notwithstanding the provisions of subparagraph (6)(c), in those cases where -
- (i) the account with the bank is opened in the name of the lender; and
 - (ii) the bank forwards accounts monthly, in arrear, directly to the lender and such account reflects, *mutatis mutandis*, the details stipulated in subparagraph (6)(c)(i), (ii), (iii) and (iv); and
 - (iii) the capital of the lender's money-lending transaction has remained with the same bank throughout the previous month,

the BDA system statement referred to in subparagraph (6)(c) need reflect only -

- (aa) the lender's closing balance with the bank at the date of that statement;
- (bb) a declaration to the effect that the investment had been held with the bank throughout that month;
- (cc) a declaration that the bank will be sending, directly to the lender, the information required under subparagraph (6)(c)(i), (ii), (iii) and (iv); and
- (dd) the information required in subparagraph (6)(c)(v).

(7) A stockbroker conducting money-brokering transactions shall provide the Director Surveillance of the JSE with -

- (a) a list of lender codes and any changes to such list;
- (b) a daily report showing lender allocations matched to bank balances and a report of backdated allocations; and
- (c) in the event of the liquidation of a bank or a bank being placed under curatorship, a list of lender deposits with such bank as soon as notification of the liquidation or curatorship is received.

(8) A stockbroker conducting money-brokering transactions shall -

(b) a natural person in partnership with one or more other stockbrokers, the contract of agency shall be signed by a partner of such partnership;

(c) a company, the contract of agency shall be signed by a director of such company,

and the name of the person(s) authorised from time to time to sign such written contracts of agency shall be advised to the Director Surveillance of the JSE.

(6) A stockbroker conducting money-brokering transactions shall -

(a) deposit funds pooled in terms of this Notice in either a call or a fixed deposit account with a bank;

(b) operate a separate bank account for all and only money-brokering transactions, which account shall -

(i) be reconciled to bank statements daily;

(ii) be zeroed daily, that is, excess funds shall automatically be transferred to a lender call account at the end of the day;

(c) monthly deliver to lenders a statement, produced on the Broker Deal Accounting system (hereinafter referred to as the BDA system), reflecting in respect of the preceding month -

(i) amounts invested and withdrawn;

(ii) the dates and terms of investments, including interest rates and payment details;

(iii) the name of the bank with which the money-lending transaction has been concluded;

(iv) the nature of any assets held in safe custody for the lender and the place at which the assets are held; and

(v) a statement to the effect that a fair and reasonable remuneration has been charged, or the actual remuneration charged by the agent to the lender either -

(aa) as the actual rand amount; or

Conditions

2. The acceptance and pooling of funds by stockbrokers in terms of this Notice shall be subject to the following conditions :
 - (1) No stockbroker shall enter into money-brokering transactions without the prior written authorization of the committee of the JSE, which authorization -
 - (a) shall be granted on an annual basis and may be granted on such conditions as the said committee may determine from time to time; and
 - (b) may be reviewed, amended or withdrawn by the said committee at any time.
 - (2) A stockbroker to whom an authorization contemplated in subparagraph (1) has been granted shall at all times comply with the JSE rules, JSE directives and the decisions of the committee of the JSE, as substituted or amended from time to time, in so far as such rules, directives and decisions are not inconsistent with the provisions of this Notice or of the Act.
 - (3) Money for purposes of a money-brokering transaction may be accepted by a stockbroker only -
 - (a) after the contract of agency, referred to in the definition of "money-brokering transaction" in paragraph 1, between the lender of the money and the stockbroker has been signed by both parties to the contract; or
 - (b) in case of the transaction being conducted by facsimile, after a facsimile copy of the original contract of agency, duly signed by the lender, has been signed by the stockbroker : Provided that the original contract of agency, duly signed by the lender, shall be provided to the stockbroker, and be duly signed by him, within 21 days after acceptance of the money as contemplated in this subparagraph.
 - (4) The signed original of the contract of agency shall be retained by the stockbroker, and a signed copy thereof shall be delivered to the lender.
 - (5) In the event of the stockbroker concerned being -
 - (a) a natural person, the contract of agency shall be signed by such natural person;

"bank" includes a mutual bank as defined in section 1 of the Mutual Banks Act, 1993 (Act No. 124 of 1993);

"committee", in relation to the Johannesburg Stock Exchange, means the committee elected in terms of the rules of the Johannesburg Stock Exchange;

"fixed deposit" means a non-negotiable deposit with an institution, made for a specified fixed period of time and at a specified rate of interest;

"Johannesburg Stock Exchange" means the institution, with premises in the city of Johannesburg, that carries on the business of a stock exchange, in that name, under a stock exchange licence granted in terms of the Stock Exchanges Control Act;

"JSE" means the Johannesburg Stock Exchange as herein defined;

"JSE rules" means rules of the Johannesburg Stock Exchange made under section 12 of the Stock Exchanges Control Act;

"money-brokering transaction" means a transaction for the effecting, subject to the provisions of the Act and any other Act of Parliament, of a money-lending transaction between a lender and a bank as borrower through the intermediation of a stockbroker who shall not act as a principal to the transaction and for the purposes of which transaction the funds to be lent in terms of the money-lending transaction shall be entrusted by the lender to the stockbroker subject to a written contract of agency that shall contain at least the substance, and be in the form, of the Annexure to this Notice;

"stockbroker" means any person who is a member of the Johannesburg Stock Exchange and who, under the JSE rules, is authorized to carry on the business of buying and selling securities on behalf of other persons or on his own account, or on behalf of other persons and on his own account;

"Stock Exchanges Control Act" means the Stock Exchanges Control Act, 1985 (Act No. 1 of 1985);

"stock-exchange licence" means a licence issued in terms of section 9 of the Stock Exchanges Control Act;

"the Regulations" means the Regulations relating to Banks as published under Government Notice No. R.2509 of 28 December 1993 and amended from time to time.